

AKADEMIA POLONIJNA
POLONIA UNIVERSITY

Polonia University in Czestochowa

International scientific and practical conference

**PHILOLOGICAL SCIENCES,
INTERCULTURAL COMMUNICATION
AND TRANSLATION STUDIES:
AN EXPERIENCE AND CHALLENGES**

April 23–24, 2021

Volume 1

**Czestochowa,
Republic of Poland
2021**

International scientific and practical conference «Philological sciences, intercultural communication and translation studies: an experience and challenges» : conference proceedings, April 23–24, 2021. Vol. 1. Czestochowa : «Baltija Publishing», 2021. 296 pages.

ORGANISING COMMITTEE

Andrzej Krynski, Prof. PhD, ThDr., Dr h.c. mult., Rector of Polonia University in Czestochowa, Poland;

Ivan Zymomyra, Prof., Ph.D., Polonia University in Czestochowa, Poland;

Volodymyr Kemin, Prof., Ph.D., Polonia University in Czestochowa, Poland;

Mykhailo Poliuzhyn, Prof., Ph.D., Uzhgorod National University, Ukraine;

Marite Opincane, Prof., Ph.D., Rezekne Academy of Technologies, Latvia;

Veronica Anawa Dashaco, Prof., Ph.D., Saint Jerome Catholic University in Douala, Cameroon.

Each author is responsible for content and formation of his/her materials.

The reference is mandatory in case of republishing or citation.

CONTENTS

SLAVIC LANGUAGES

Односкладні речення іменного типу в поетичних творах Ірини Жиленко (структурно-семантичний та функціонально-стилістичний аспекти) Бузько С. А.	10
Українські паремії з соматичним компонентом як репрезентанти соматичного культурного коду Ворона Н. О., Пилипенко-Фріцак Н. А.	13
Словотворчі й формотворчі частки в драмі Лесі Українки «Руфін і Прісцилла» Гандзюк О. М.	17
Глютонійні паремії як згустки лінгвокультурної інформації національної спільноти Колоїз Ж. В., Масляєва І. В.	21
Постать Дмитра Яворницького в історії української мови Майборода Н. Г.	26
Максима щастя в мовно-світоглядovому просторі Дмитра Донцова Микитюк О. Р.	29
Протиставлення компонентів бог / людина, бог / диявол у складі польських паремійних одиниць Мороз Т. О.	33
Транспозиції способових і часових форм дієслова в українській мові Нестеренко Т. А.	37
Фонетична адаптація церковнослов'янзмів в українській мові XVI – першої половини XVII ст. Осінчук Ю. В.	41
Номінативні моделі різновидів кошар у гуцульському говорі української мови Пашкова Н. І.	45
Функціонування емоційно-експресивної лексики в казці О. Волкова «Чарівник Смарагдового міста» Петрик О. М., Руденко А. В.	49

Функціонально-семантичне поле приблизної кількості у говірках Буковини Попович Н. М., Філіпчук М. В.	53
Моделювання фрейму <i>диктатор</i> на матеріалі оповідання Ольги Токарчук «Календар людських свят» Рогальська-Якубова І. І.	57
Virtual laboratory «Multimedia Dictionary of Infomedia Literacy» Semenog O. M., Nadutenko M. V., Nadutenko M. V.	62
Роман Т. Толстой «Кысь» в свете языковой игры Сербина Т. Г., Чеберяк А. Н.	66
Мовна освіта у дистанційному форматі Томенко О. М.	69
Особливості вербалізації концепту ПЧ в українській народній словесності Хомік О. Є.	72
О деривационных динамических процессах в современном русском и украинском языках Шепель Ю. А.	76
Семантичні особливості повних гомогенних міжмовних омонімів-іменників в українській і білоруській мовах Щербина Д. В.	80
Українська наукова мова: на шляху до «суспільства знань» Ярова А. Г.	84
LITERATURE	
О некоторых особенностях художественного пространства и времени в романе А. Мёрдок «Время ангелов» Алисеенко О. Н.	88
Ціннісні аспекти моделювання фікційної свідомості персонажа в драмі Ю. Яновського «Дочка прокурора» Атаманчук В. П.	91
Художнє осмислення та тлумачення категорії часу та простору у ліриці Є. Плужника Білічак О. І.	94

Типи мандрівних людей в «Енеїді» І. Котляревського

Білоус Б. П.	98
Морально-естетичні цінності епохи змін у циклі «Zeitbilder» А. фон Дросте-Гюльсхоф	
Білоус Н. В.	101
Маркери структур verbatim і theatr.doc у п'єсі Надії Симчич «Ми, Майдан»	
Бондарева О. Є.	105
Постмодерна естетика повісті Ірени Карпи «50 хвилин трави»	
Веретюк Т. В.	109
Авторський текст-міф та мотив «подорожі у часі» як спосіб рецепції традиційного сюжетно-образного матеріалу на прикладі драми Лесі Волошиної «Ельза. Притча про любов»	
Гуцол М. І.	113
Роман «Утоплення» Оє Кендзабуро: місце митця/мисткині в інтерпретації концепції «духу епохи» Нацумо Сосекі	
Дудар Я. О.	117
Художній хронотоп роману «Останні історії» Ольги Токарчук	
Журба С. С.	120
Трансформація архетипу жінки у збірці оповідань «Легенди старокиївські» Наталени Королевої	
Ковальчук Ю. А.	124
Натуралізм в новелі «На дні» І. Франка як віддзеркалення дійсності	
Колесник А. В.	128
Циклічність часу як основоположна категорія збірки Б. Томенчука «Сезон ненаписаних віршів»	
Міняйло С. А.	131
Прием многоголосья как основа персонажной системы романа Ольги Токарчук «Бегуны»	
Мохначева О. В., Белых Л. М.	134
Символіка героїчного в українській народній думі «Іван Коновченко»	
Набок М. М.	137
Символіка повісті І. Франка «Voа constrictor»	
Немченко Г. В.	140

Міфологема води в поезії Анни Савранської

Мемченко І. В.	143
Архетип дороги у прозі Олекси Стороженка	
Пойда О. А.	147
Artistic conceptualization in the cognitive-discursive perspective	
Romanyshyn N. I.	151
Evaluation and interpretation of Tobias Smollett’s novel ‘The Expedition of Humphry Clinker’	
Ruskykh I. V.	154
Візі Червоної планети в американській науково-фантастичній літературі ХХ століття	
Сластьонова Д. С.	157
Евдемонізм як художній принцип новели Наталі Романович-Ткаченко «На балконі»	
Суворова Л. К., Храпчук С. Ю.	162
Часо-просторові особливості романістики Панаса Мирного	
Хачатурян К. Р.	166
Колористика у бориславських творах Івана Франка і Стефана Коваліва	
Шостак О. О.	169
 ROMANCE, GERMANIC, AND OTHER LANGUAGES	
Особливості фразових дієслів з постпозитивами в семантиці емоційності	
Бобер Н. М.	174
Metaphors in psychological terminology in English and Spanish	
Vobchynets L. I.	178
Two motivational commencement speeches for undergraduates	
Vodnar I. M., Solohub L. V., Komar R. I.	181
Особливості перекладу англійських фразеологічних одиниць із анімалістичним компонентом українською мовою	
Василенко О. М.	184
Взаємозв’язок концептів EPIDEMIC, PANDEMIC та CORONAVIRUS у сучасних реаліях	
Гахарія К. В.	188

The dynamic parameter of intonation of rural static landscape

descriptions in English prose

Humeniuk I. L. 192

The peculiarities of functioning of the verbal-visual puns in social media

Dyrda I. A. 196

Verbal realisation of humor and its features
in the German-speaking stand-up comedy genre

Zhuhai V. V. 200

Linguistic Expression of Suggestiveness in Court Discourse

Zaitseva M. O. 203

Емотивність художнього тексту: Е. Сігал «Love Story»

Закреницька Л. А., Воротняк Л. І. 206

Вторинні номінації невизначеної кількості
метонімічної природи: лінгвістичний аспект

Зінченко А. В. 209

Лінгвокультурні аспекти світу комічного у німецькій мові

Зубач О. А. 212

Вивчення іноземної професійної лексики у ВНЗ

Іванова Т. В. 214

Verbalization of the epistemic factor in topic contextualization

Kovalchuk L. V. 218

Speech personality in psycholinguistics
(on the material of Sherlock Holmes' speech)

Kulich A. R. 222

Роль контексту в мовленнєвій реалізації фразеологізмів

Матвієнків О. С. 224

Стратегії англомовної комунікації та їх лінгвістичний зміст

Матковська М. В. 228

Абревіаційні особливості англійських нумеронімів
в мові соціальних мереж

Ніколасва Т. М. 232

Функціональні особливості терміносистеми податкового законодавства

Охріменко О. А. 236

Комунікативна структура поліпредикативних

складнопідрядних речень з окремими ланками тема-рема-тичних відношень в англійській художній прозі	
Панькова Т. В.	241
Constructing R.L. Stevenson’s identity in his children’s poetry	
Pikalova A. O.	245
Словотвірні процеси у вокабулярі школярів (на матеріалі німецької мови)	
Поздняков О. В.	249
Поетика змінених станів свідомості: транскультурний та трансдисциплінарний аспекти	
Присяжнюк Л. Ф.	253
The function of antinomies in language	
Prykhodchenko O. O.	255
Inner association power between elements of a binomial sequence	
Rizhok I. I.	257
Semantic Structure of Denumeral Lexical Units in English Internet Media	
Serhiienko A. S.	260
Способи утворення неологізмів, які використовуються при висвітленні подій, пов’язаних із пандемією COVID-19	
Сивак А. О.	263
Linguistic principles of brand research	
Ushchapovska I. V.	268
Conception of violet in Ukrainian and English linguocultures	
Cherniavska A. V.	271
Verbalization of cosmology in the conceptual system of Ukrainian and French Speaking Belgian Symbolist poetry	
Chystiak D. O.	274
Лінгвостилістичні та еколінгвістичні особливості творчості Фенімора Купера	
Чрділелі Т. В., Якимець М. С.	277
Запозичення з інших мов як спосіб творення сучасних англійських софтонімів	
Юшак В. М.	281

THEORY OF LITERATURE

Психологічні теорії читацького відгуку

Драпак Г. Б...... **284**

Суб'єктивні трансформації художнього нарративу: когнітивний аспект

Мацевко-Бекерська Л. В...... **289**

ROMANCE, GERMANIC, AND OTHER LANGUAGESDOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-073-5-1-45>**ОСОБЛИВОСТІ ФРАЗОВИХ ДІЕСЛІВ З ПОСТПОЗИТИВАМИ
В СЕМАНТИЦІ ЕМОЦІЙНОСТІ****Бобер Н. М.**

*кандидат філологічних наук,
старший викладач кафедри германської філології Інституту філології
Київського університету імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна*

Фразеологізми та фразові дієслова відіграють важливу роль в англійській мовній системі та активно досліджуються лінгвістами, адже їх кількість постійно зростає та завдяки ним мова стає ще більш багатшою, різноманітнішою та експресивною. У сучасній лінгвістиці існують різні тлумачення поняття «фразове дієслово», адже ця мовна одиниця глибоко досліджується вченими, існує багато класифікацій та типологій. За визначенням С.В. Григор'єва [3], фразове дієслово є сполученням дієслова з прислівниковою або прийменниковою часткою (інколи з двома), що становить повне та єдине семантичне та синтаксичне ціле.

Постпозитив є компонентом фразового дієслова, відображає граматичну схему концептуально-комбінаторного їхнього конструювання, яке відбувається за допомогою механізмів концептуальної інтеграції і є водночас як інноваційним, так і традиційним.

Все більшу зацікавленість та дискусію викликає питанням наскільки подібні лінгвістичні одиниці в англійській мові є продуктивними для характеристики емоційних станів людини [1, с. 17], серед яких базовими є «здивування», «сум», «гнів», «страх», «провина», «інтерес», «радість», «відраза» [1, с. 8]. Однією зі сфер лінгвістики, що вивчає проблематику фразових дієслів з постпозитивами з позначенням емоційності, є когнітивна лінгвістика. Вчені-представники когнітивної граматики К.С. Голубкова, С. Ліндер відносять напівідеоматичні фразові дієслова англійської мови, розглядаючи їх як комбінацію двох повноцінних компонентів. Їх значення накладаються один на одного та формують нове значення у складі цілої фразової сполуки [2]. Процес утворення фразових дієслів в англійській мові відповідає загальній тенденції розвитку мови. В основі цієї тенденції лежить семантичний аналіз, який

полягає в тому, що кожен окремий елемент складної ідеї виражається окремим словом. Лінгвіст Л. П. Сміт вважає, що фразові дієслова відповідають префіксальним дієсловом синтетичних мов, наприклад *fall out – excidere, ausfallen*. У цих поєднаннях дієслово повинно бути обов'язково справжнім англійським, а ось про характер другого компонента існує декілька думок. Так, А. В. Кунін вважає, що другий компонент є якимось неповноцінним словом, яке перебуває на півдорозі між морфемою і лексемою; в цьому випадку, однак, поєднання подібного типу також виявляється десь між словом і словосполученням. Так а що саме є другим компонентом фразових дієслів? Щодо цього питання вчені мають діаметрально протилежні погляди, що пояснюється надзвичайною складністю та протиріччям саме проблеми [1]. За думкою Смирницького, компоненти фразеологічних одиниць можна та треба вважати словами, але лише специфічно живаними [1]. З думкою Смирницького співпадають погляди Н. Н. Амосової, що другий компонент – самостійне слово, яке виконує функції службової частини мови. А. В. Кунін вважає, що фразеологічні одиниці становлять сполучення слів, компоненти яких настільки пов'язані між собою, що значення цілого не виводиться із сукупності значень його компонентів.

Емоційна сфера вважається однією з найскладніших систем концептуального світу людини. У гуманітарних науках загалом і в лінгвістиці зокрема вивченню цієї системи стали приділяти більше уваги, в результаті чого виник новий науковий напрям – емотологія (емотіологія, емотивна лінгвістика) [1, с. 56]. Основною проблемою в емотіології залишається питання визначення принципів і критеріїв для диференціації двох типів засобів, які вживаються: 1) на позначення емоцій і 2) для вираження емоцій, хоча тенденція до розмежування цих питань вже простежується в роботах багатьох дослідників [4]. Постпозитивами фразових дієслів з семантикою емоційності є, наприклад, частки *in, on/onto, to, up, down, off, back, aback, at, for, over, ahead, out, about, from, up to, with, astray, through* тощо. Дослідження постпозитивів фразових дієслів на позначення емоційних станів підлягає глибокому опрацюванню та подальшому вивченню. Ми б хотіли запропонувати на розгляд декілька прикладів постпозитивів у контрасті негативного та позитивного забарвлення в семантиці емоційності.

При дослідженні постпозитива *up*, на прикладі *blow up* можна спостерігати наступні семантичні значення з негативним забарвленням: *blow up – 1) вибухнути* (пряме значення; непряме значення – обернутися крахом); *2) вийти з себе, вибухнути*; *3) підірвати, переносне значення – зруйнувати, знищити*; *4) засмутити, вивести з себе, засмутити, підірвати*

та ін. (наприклад: He absolutely blew me up yesterday! Він зовсім роздрагував мене учора!). На прикладі дієслова break up – постпозитив up також має негативне забарвлення: розставатися, розділятися, завершуватися, зриватися, мати нервовий зрив (Unfortunately, they broke up a year ago.). Іншими прикладами негативного постпозитива up є bottle up, crack up, split up, give up, big up, boil up, act up, mess up, be cut up, be fed up, key up та ін. Постпозитив off у фразовому дієслові knock off надає таке ціле значення фразовому дієслову як «знищити», «вбити», «припинити», «збити» та ін. Частку out ми можемо спостерігати у таких фразових дієсловах як break out (саме у значенні «спалахнути, підірватися»). Фразове дієслово take back з постпозитивом back має негативне значення «ожалкувати про сказане». Досліджуючи постпозитивdownми зазвичай бачимо його негативну семантику не тільки щодо вираження емоційності, але й в інших контекстах. Щодо емоцій можна навести наступні приклади: gets me down (пригнічувати), break down (розирдатися), come down on, be down on, knockdown (критикувати), let smb. Down (підвести, зрадити), strike down (відхилити) тощо. Іншими негативними позитивами також можуть виступати to, off, out, around (go far around), through тощо.

Розглядаючи позитивне забарвлення фразових дієслів з постпозитивами, можна навести дуже велику кількість прикладів. Ми б хотіли зазначити постпозитив up та навести відповідні приклади, адже up ми розглядали вище в негативній семантиці, що є надзвичайно цікавим для подальшого дослідження, оскільки не лише up має двополярність. З постпозитивом up можна знайти такі фразові дієслова, як ease up, ginger up, liven up, loosen up, live up, put up with, feel up to, jazz up, cheer up, keep up, look up to тощо. Цікавим є той факт, що за своєю різноплатовою семантикою постпозитив up є насамперед позитивно забарвленим. Іншими двополярними постпозитивами можуть виступати out, in, to та інші. Наприклад, післялог for є не дуже частотним та може мати двополярне забарвлення, наприклад, у фразових дієсловах feel for та holdout for: The Russian government has benefited by their comparative prosperity, and by the incurable hatred they continue to feel for the classes which were once their oppressors. I didn't want to go, but she held out for.

В нашому дослідженні фразових дієслів з постпозитивами в семантиці емоційності ми оперуємо 8 базовими емоційними станами, що зазначалися вище: «здивування», «сум», «гнів», «страх», «провина», «інтерес», «радість», «відраза». Цікавим буде дослідити, які постпозитиви відносяться до вищезазначених категорій, так як, наприклад, в емоційному комплексі «горе» не виявлено фразових дієслів, а антонімічна близькість емоційного прояву представлено дієсловами

емоційного стану, а не фразово-дієслівними комплексами [1, с. 160]. До категорії «інтерес» відноситься базове дієприкметникове утворення *be interested in* та дієслівно-фразова сполука *latch on/onto*, що мають у своїй семантичній структурі архісему "зацікавлення" [1, с. 161]. До антонімічно близьких дієслів цього класу відносять 2 найбільш семантично навантажених дієслівних позначення: *be disinterested/ uninterested* та фразове дієслово *sicken of* (втратити бажання або інтерес) [1, с. 164]. Ми розглядаємо наразі лише деякі прояви постпозитивізму на позначення емоційності. Однак, не зважаючи на факт неосягненої глибини англійської мови, різноманіття лексико-семантичних одиниць, граматичних структур, незважаючи на те, що дослідники обирали різні критерії для класифікації емоцій, все ж таки основний базовий їх реєстр/набір є майже однаковим, а головний висновок, який було зроблено у процесі їх вивчення полягав у тому, що кожному з них можна визначити за оцінною шкалою: позитивною або негативною [1, с. 59]. Спостереження за мовною практикою представників англійської мовної спільноти дозволяють зробити висновок про те, що в сучасній англійській мові досить чітко проявляється прагнення до формування яскравих, експресивних, емоційно-насичених висловлювань незалежно від сфери та особливостей комунікації. Як наслідок, мовні засоби, що забезпечують емоційну виразність, до яких також відносяться певні фразові дієслівні одиниці, займають найважливіше місце в оформленні висловлювань розмовної мови.

Література:

1. Бобер Н.М. Матричне профілювання семантики фразово-дієслівних емотивів у Британському національному корпусі: дис. ... канд. філол.наук: 10.02.21; Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, Київ, 2020. 228 с.
2. Голубкова Е. Е. Использование лингвистических корпусов при решении семантических проблем. *Методи когнитивного аналізу семантики слова*; под.общей ред. В.И. Заботкиной. Москва: Языки славянской культуры, 2015. С. 39–81.
3. Григорьев С. В. Фразовые глаголы : учебно-справочное пособие. Санкт-Петербург : КАРО, 2003. 272 с.
4. Довгаль А. В., Шепелева Ю. А. Семантические особенности глаголов со значениями "эмоциональное состояние" и «эмоциональное отношение» в английском языке. *ACTA GERMANO-SLAVICA*. Могилев: Могилевский государственный университет имени А. А. Кулешова, 2015. Т. 6. С. 48–52.

5. Ермошин Ю. А. О роли и языковых средствах эмоциональной выразительности в официальной публичной речи. *Вестник Российского университета дружбы народов. Серия «Лингвистика»*. Москва, 2011. № 4. С. 5–10.

NOTES

The project was implemented with the support of

The Center for Ukrainian-European Scientific Cooperation is a non-governmental organization, which was established in 2010 with a view to ensuring the development of international science and education in Ukraine by organizing different scientific events for Ukrainian academic community.

The priority guidelines of the Center for Ukrainian-European Scientific Cooperation

1. International scientific events in the EU

Assistance to Ukrainian scientists in participating in international scientific events that take place within the territory of the EU countries, in particular, participation in academic conferences and internships, elaboration of collective monographs.

2. Scientific analytical research

Implementation of scientific analytical research aimed at studying best practices of higher education establishments, research institutions, and subjects of public administration in the sphere of education and science of the EU countries towards the organization of educational process and scientific activities, as well as the state certification of academic staff.

3. International institutions study visits

The organisation of institutional visits for domestic students, postgraduates, young lecturers and scientists to international and European institutes, government authorities of the European Union countries.

4. International scientific events in Ukraine with the involvement of EU speakers

The organisation of academic conferences, trainings, workshops, and round tables in picturesque Ukrainian cities for domestic scholars with the involvement of leading scholars, coaches, government leaders of domestic and neighbouring EU countries as main speakers.

Contacts:

Head Office of the Center for Ukrainian and European Scientific Cooperation:
88000, Uzhhorod, 25, Mytraka str.
+38 (099) 733 42 54
info@cuesc.org.ua

www.cuesc.org.ua

International scientific and practical conference «Philological sciences,
intercultural communication and translation studies: an experience
and challenges»

April 23–24, 2021

Izdevniecība «Baltija Publishing»
Valdeķu iela 62 – 156, Rīga, LV-1058
Iespiests tipogrāfijā SIA «Izdevniecība «Baltija Publishing»
Parakstīts iespiešanai: 2021. gada 27. aprīlis
Tirāža 100 eks.